

СТЕНОГРАМА

спільного засідання Комітету з питань економічного розвитку
з Комітетом з економіки Сейму Литовської Республіки

01 червня 2022 року

Веде засідання голова комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо починати? Перш, ніж почнемо, давайте уточнимо, у нас є перекладач, правда? Є синхронний переклад, працює?

Я міг би і англійською говорити, але, мабуть, краще було б мені українською, бо не всі, навіть в моєму комітеті, ви отримаєте переклад.

Друзі, я неймовірно радий, що маю честь привітати тут не просто колег, партнерів, а, я не побоюсь цього слова, друзів України, українців, які, незважаючи на всі пригоди і всі складнощі логістичні, знайшли можливість, час і бажання приїхати до нас сюди, до Києва. І я персонально сприймаю це як надзвичайне засвідчення такої, знаєте, як готовності не на словах, а вчинком, підтримати і довести, що наші два народи є справжні друзі і наша співпраця вартує чогось більше, ніж просто заяви або якісь публічні декларації.

Тобто сам факт присутності тут наших литовських колег – це безпрецедентно, такого не було жодного разу за всю історію незалежності нашої держави. І я думаю, що так само ми можемо говорити і про Литву. І я надзвичайно радий, що вперше це трапилось саме з одним із наших найближчих друзів по Європі і одним із наших найбільших союзників і партнерів у протистоянні проти російської агресії.

Ми з вашими колегами і з вашими співгромадянами - членами Європейського парламенту від Литви дуже часто жартуємо про одну штуку. Ми говоримо, що якщо щось і є добре в цій війні, якщо так можна казати, то це те, що до 24 лютого у Європі українців, поляків, литовців, латвійців, естонців вважали якимись травмованими, травмованими певним радянським спадком. Тому що ми постійно наголошували на тому, що є російська

загроза, і вона неминуча, час від часу вона обов'язково дасть про себе знати.

І з 24 лютого всі ми бачимо, наскільки це змінилося, наскільки тепер змінили свою думку, і вони вже не говорять про те, що ми травмовані, про те, що ми собі щось фантазуємо, про те, що ми просто зациклені або у нас параноя. Ні, вони розуміють, що Литва була завжди права, вони розуміють, що Україна була права, і це дає нам моральне право думати про майбутнє. Тому що ми виходили з того, що було в минулому, а зараз, я думаю, нам настав час так само спільно говорити тій самій Європі про те, що нам потрібно робити в майбутньому. І цей комітет, спільний, спільне засідання - це прекрасна можливість це зробити: почати думати про майбутнє, говорити про майбутнє. Тому що у нас з вами надзвичайно спільна історія, але я думаю, що набагато більш важливе у нас спільне майбутнє. Це стосується і питання військової взаємодії зараз в Україні у цій війні, але ще більше це стосується питання відбудови України, залученості литовського бізнесу у відбудову України, залучення Литовської держави в процес. Ми можемо говорити про те, що в Сумах, на території Сумської області є хімічна промисловість, яка може бути дуже цікава для литовського бізнесу. В Харкові є промисловість машинобудівна, яка так само є надзвичайно історично цікавою. Ми можемо говорити про Маріуполь, з яким історично литовський бізнес співпрацював щодо поставок продукції металовиробів. І це все ми маємо відбудовувати.

Буча, куди ми сьогодні поїдемо, ви побачите, що там потребує відновлення ціле місто, і тут вже, напевно, мова йде про девелоперів. Я знаю, що у вас в делегації є в тому числі і представники цієї асоціації.

Тому, не забираючи більше часу, я передаю слово своєму шановному колезі пану Казису. Ще раз дякую від чистого серця, від всього нашого комітету за те, що ви все-таки доїхали, добрались. Ми дуже вас чекали, і зробимо все для того, щоб цей візит був максимально комфортним і продуктивним для вас.

Дякую.

СТАРКЕВІЧЮС К. Пане Дмитре, дякую за запрошення насамперед нашому комітетові. Так, у нас місяць тому була відеозустріч, відеоконференція, і ви тоді запросили нашу команду, команду економічного комітету приїхати до Києва, попрацювати тут. В моїй делегації справді не лише члени литовського парламенту, але і представники наших соціальних партнерів, об'єднань, асоціацій: Гінтавас Палуцкас, член литовського парламенту, заступник мій; Андреас Купчінскас, так само працює в сеймі і був мером Каунаса, другого найбільшого міста Литви; Єва Пакарклите вперше була обрана, сподіваємося, не в останнє; Йонас Пінскус, лідер Регіональної партії; Міндовгас Скритульскас, член нашого комітету, він обирався від Паланги, нашого помор'я балтійського. І, якщо не помиляюся, Паланга побраталася з Бучею. Так? Так.

Ну і наш секретаріат. Вони працюють з нашими візитерами. Йоганас Клімка. Пан Антанайтіс з Міністерства економіки. Айдас Римкявичюс з Міністерства інфраструктури, залізниць, транспорту. Айварас Караліус, він один з найбільших інвесторів в Україні. Даліус Гедвілас представляє наших девелоперів, будівельні компанії, асоціацію. Вітіс Лембутіс, голова Торгівельної палати. Пан Маціяускас очолює у нас роботу в сільськогосподарському секторі.

Ну і ось в Литві тепер майже 50 тисяч українців знайшли притулок. Живуть в родинях, знайшли роботу, працюють деякі з них в наших компаніях. Діточки їхні відвідують середні школи, вчать литовської мови. В багатьох, до речі, наших містах є школи, де навчають і українською мовою. Педагоги приїхали і влаштувалися на роботу в школи.

До речі, пригадую цікавий проект. Голова групи і мій заступник Гінтавас організував візит українських діточок в Анталію турецьку. Ну, зараз вони в Литві, але їздили туди.

Ну а ми маємо меморандум. Це перший крок, я дуже за нього вдячний. Наші соціальні партнери сьогодні, що присутні на цій зустрічі, готуються

наступні кроки здійснити, зокрема пов'язані з відновленням української економіки, відбудовою фонду. Є проблеми з залізницею, але перші потяги вже з України приїхали до Литви.

Можливо, хтось з представників... Я не знаю, як ви пропонуєте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. З нами Тарас Андрійович Качка - це заступник міністра економіки і Першого віце-прем'єра пані Свириденко.

Дякую за те, що приєднались. Я думаю, що дуже важливо те, що ми як парламентарі проводимо це засідання. Але, звісно, ключову роль буде грати в тому числі і міністерство, напевно, передусім міністерство, у реалізації тих спільних ініціатив, про які ми дійдемо згоди в рамках нашої зустрічі. Тому дуже дякую, пане Тарасе, за те, що знайшли час і доєдналися до нас.

Роксолана Андріївна Підласа – це заступник голови комітету. Це людина, яка спеціалізується на питаннях антимонопольного законодавства, на питаннях конкуренції, на питаннях публічних закупівель.

Степан Іванович Кубів – це людина, яка була Першим віце-прем'єром, міністром економіки, Головою Національного банку України. І це людина, у якої ми багато чому навчаємося. І так само я би хотів надати ще слово потім Степану Івановичу окремо по книжках. І він якраз в комітеті займається, власне, фінансовими аспектами, банківськими аспектами, економічними аспектами.

Ярослав Іванович Руцишин – це людина, яка спеціалізується на підприємстві, людина, яка так само добре розбирається у питаннях конкурентного права, у питаннях допомоги і стимулювання малого і середнього бізнесу.

Марчук Ігор Петрович – це людина, яка зараз намагається провести реформу малих домогосподарств в Україні, які займатимуться бізнесом і які будуть найдрібнішими бізнес-одиницями. Тобто самозайняті, самозайняті особи і самозайняті домогосподарства, як ячейки, перші економічні ячейки в системі економічної ієрархії. Так само людина спеціалізується на малому і

середньому бізнесі, сам є підприємцем в минулому, до парламенту. І сьогодні є одним з народних депутатів, який в прямому сенсі слова захищає нашу державу, в тому числі безпосередньо персонально.

Пані Буймістер Людмила Анатоліївна також приймає активну участь у захисті держави, але в комітеті спеціалізується на антимонопольному законодавстві, спеціалізується на конкурентному праві і спеціалізується на енергетичних аспектах економіки, назвемо це так правильно.

Лічман Ганна Василівна – це людина, яка найбільше, не побоює цього слова, в парламенті знає все про відносини виробників, дистриб'юторів, ритейлерів, споживачів. Тобто вона чудово розуміє, як працює система взаємодії економіки як такої, від виробництва товару до його купівлі, тобто всі ячейки, всі ланцюги, вона в цьому просто майстер і ас.

Мовчан Олексій Васильович – це людина, яка найкраще розбирається в банкрутстві, яка розбирається в публічних закупівлях, яка розбирається в оренді державної приватної власності і в питаннях приватизації. Те, до чого ми, безумовно, йдемо, тому що це одна із задач як мінімум того, звідки брати додаткові кошти на відновлення економіки України.

Муса Сергоєвич Магомедов – це легендарна особистість у виробничих кругах. Це людина, яка на початку війни в 2014, 2015, 2016-х роках з-під обстрілів персонально перевозив цілі заводи, релокував персонал. І в нашому комітеті так само займається промисловістю, так само займається індустріями, індустріальним розвитком, за що ми дуже дякуємо і дуже цінуємо.

Скорик Микола Леонідович - надзвичайно фахова людина у сферах банківського, фінансового аспекту, економіки, один із найталановитіших фінансистів, представник півдня України, він з міста Одеса, і не на жарт знає, що відбувається саме там зараз, в південному регіоні.

І два наші колеги - це пан Алісійчук і пан Гузь, ви з ними знайомі безпосередньо, вони представники Комітету з місцевого самоврядування, є спеціалістами саме в цих сферах і є великими друзями нашого комітету.

Я думаю, що може, напевно, пан посол хотів так само подякувати вам, передати слово, напевно.

САРАПНАС В. Зараз я не буду дуже довго говорити, тому постараюся не затримувати ваш час.

Шановні депутати Верховної Ради України, мої дорогі парламентарії Литовського Сейму, повірте, як посол Литви я дуже-дуже, щиро-щиро пишаюсь і радію тому, що ми усі сьогодні тут разом, на цьому спільному, на цьому дуже особливому заході. Для нас усіх велика честь і велика радість бути тут разом з вами.

Як посол Литви я, користуючись нагодою, хочу сказати, що для мене велика честь представляти Литву в Україні - країні, яка для нас є не лише одним із найважливіших партнерів, але і найкращим, наймилішим, найближчим другом. І Литва була, Литва є і завжди буде разом з вами, будемо підтримувати вас у вашої, що означає і у нашої, боротьбі проти російської агресії. Повірте, у Литви це є аксіомою, аксіомою, яку розуміють і підтримують усі, як керівники нашої держави, політики, парламентарії, так і звичайні литовці. Тому, повірте, ми залишимося з вами разом до перемоги. І цей візит - найкраща ілюстрація теж. А потім ми будемо допомагати вам з реконструкцією країни, будемо допомагати вам будувати нову модерну Україну.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, ваше високоповажносте. Дуже дякую.

Пане Казис, як краще, може, дати слово представникам...

СТАРКЕВИЧЮС К. *(Не чути)*

_____. Нам дуже приємно, ви знаєте, для мене як парламентаря, який відповідає за національну безпеку, зрозуміло, що

відбувається. І ми приїхали сюди, до Києва, в Україну для того, щоб мати уявлення і розуміння для майбутнього. Бо після війни, яку Україна стовідсотково виграла, ви після війни матимете багато чого зробити. Ви маєте забезпечити виробництво, відбудову і зайнятість населення. це робить кожна країна після війни, але в вашому випадку це дуже складні завдання.

Ми прочитали уже запропонований меморандум, визначення його, пункти. І ми вважаємо, що цей меморандум – це класний крок для подальшої співпраці і для подальшого обговорення того, що нам треба вирішити і зробити.

На рівні Європейського Союзу ви чули про дуже гарну ініціативу відновлення і відбудови України, але ця ініціатива повинна набрати конкретної форми. І ми будемо старатися оформити цю ініціативу в конкретні кроки завдяки нашій участі в Європейському парламенті і в Європейській комісії.

Дуже важливо, щоб ми могли подалі спілкуватися один з одним для того, щоб зрозуміти потреби ваші і наші. З нашого боку ми стараємося поновити нашу мережу торговельну і поновити імпорт. Імпорт деякої продукції доволі необхідний і для нашої економіки, бо у нас є певні інфляційні процеси, які, власне кажучи, визначаються певними процесами. Бо є ті країни, з якими ми не будемо в подальшому співпрацювати, я маю на увазі Росію і Білорусію.

Зараз я не буду багато часу у вас забирати, бо це лише починаємо обговорювати меморандум. Ми задаємо велику кількість запитань, а потім ми будемо продовжувати, конкретні обговорення робити з конкретних питань. Дуже дякую за те, що ви нас прийняли сьогодні.

_____. Шановний голово, дуже дякуємо за можливість спілкуватися сьогодні з вами. Мені дуже приємно з вами сьогодні тут бути. Дуже дякуємо за запрошення приїхати в Україну, і я думаю, що це для нас дуже корисна така подорож.

Минулого тижня наш голова комітету, ми прийняли участь у телевізійних дебатах стосовно того, що відбувається в Україні, стосовно того, що є в Україні, яка кількість зерна є в Україні, скільки ви його екпортуєте, як можна налагодити завдяки використанню порту Клайпеди і нашої залізниці. Бо у нас є наші колії залізничні, і, можливо, ми, з нашого боку, поможемо вам вирішити проблему з зерном, з його експортом.

Це, звісно, нелегко, бо Литва з початку військових дій припинила експортні операції з Білоруссю, особливо цих хімічних добрив.

І, звісно, з Польщею ми спілкуємося, і є проблема в ширині залізничних колій. Це трошечки складно. Але сьогодні ми тут для того, щоб ми почули більше конкретного, що у вас відбувається і які ваші потреби, і як ми, наше Міністерство транспорту і наша залізниця може допомогти вам. Бо ми розуміємо, Одеса заблокована, і, звісно, найкраще було б екпортувати зерно через Одесу, але нам треба знайти інші рішення, інші шляхи для того, щоб допомогти вам забезпечити цей експорт зерна.

Дякую.

_____. Я думаю, пізніше наше Міністерство транспорту розкаже більше, що вони роблять в системі нашої транспортної логістики, для того щоб допомогти вам вирішити це питання.

А тепер пані Єва.

ПАКАРКЛИТЕ Є. Шановні колеги! Шановний голово! Дякуємо за те, що ви приймаєте нас сьогодні, в такі складні часи. Наше відчуття – це доволі виняткове відчуття від того, що ми тут. Я думаю, що обидві сторони розуміють винятковість сьогоднішньої події. Сьогодні ми почуємо і багато чого обговоримо, і ми донесемо цю інформацію до нашого Литовського парламенту. Зараз прийшов момент, коли треба обговорити майбутнє, незважаючи на те, що російська агресія завдала мільярдних збитків інфраструктурі в Україні, але водночас це можливість започаткувати кращу,

більш сучаснішу і "зеленішу" Україну. А також зараз Україна уже стане менш вразливою до майбутнього шантажу з Росії. Зараз ми вже почали обговорювати ті питання, які написані в нашому порядку денному. Так, відновлення будівель – це буде шанс, який дасть українським містам стати більш сучасними і українцям мати житло, яке стане ще "зеленішим" і зручнішим для українців, і це шанс менше залежати від російських енергоносіїв.

Спасибі вам за увагу.

ПІНСКУС Й. *(Виступ російською мовою)*

У нас в Литві зараз вся молодіж вся говорить по-англійській хорошо, но более взрослые люди еще не забыли и русский.

Спасибо за приглашение. Я вспоминаю нашу беседу комитетом через Teams-программу. И тогда мы слышали, о чем сейчас наша команда и говорила, что очень большая проблема, как вывезти пшеницу за границу. И мы много внутри и в комитете беседовали, как в этом помочь. Как и говорил Андреас, большая проблема, что два раза менять нужно рельсы через Польшу. Самое хорошее, когда через Беларусь идет гуманитарный коридор. Но не думаю, что это очень легко договориться, чтобы белорусы открыли, это нужны общие какие-то силы, не знаю, это уже мировые силы нужны, чтобы как-то заставить, чтобы голода в мире не было. Потому что мы прекрасно знаем, что вы основные поставщики в мире, и сейчас из-за этого, что есть такая блокада, грозит большой голод, особенно в Северной Африке. И весь мир это понимает. И в этом плане, я думаю, что только общие усилия как ваши, так и Литвы, так и всего мира, я думаю, что эту проблему можно как-то решить.

Не знаю, как это освободятся порты, мы читаем, что там много мин сейчас выброшено, видим, что Россия, я думаю, большими силами будет блокировать этот коридор. Нам очень интересно, что этот гуманитарный коридор через Беларусь бщими усилиями, не знаю, как-то он был бы сделан.

Потому что Литва готова перевезти в год около 13 миллионов тонн через наши порты, они способны такое количество перегрузить. 13 миллионов, я уточнял, хотя, может, при подготовке остальных, поскольку не загружается сейчас и Беларуськалий. Если приспособить Беларуськалий эту перегрузку на пшеницу, тогда, я думаю, может, и больше. Это в принципе, я думаю, очень большая бы была помощь и единственный вариант, над которым нужно работать.

Думаю, эта встреча поможет это тоже обсудить всем нам, и как бы что-то все равно решим. Потому что говорить по программе Teams - это одно, а говорить так вот непосредственно с каждым из вас, я думаю, намного лучше будет результат.

Спасибо еще раз за встречу. И желаю хорошей работы.

_____. Йонас, дякую.

Міндовгас.

СКРИТУЛЬСКАС М. Вітаю вас всіх! Дуже приємно бачити вас тут.

Якщо бути чесним, останні три місяці я дивився на новини з України і чув дуже багато того, що говорять українські експерти. І коли я чув ці всі новини, я уже почав дещо розуміти українською мовою, але не на такому рівні, щоб говорити українською.

Як пан голова Дмитро зазначив, світ за останні три місяці суттєво змінився, і нам треба шукати не просто комфортні шляхи вирішення питань - ми маємо шукати стратегічних партнерів і стратегічні шляхи вирішення проблеми.

І ми вважаємо Україну одним із наших найнадійніших стратегічних партнерів. Я думаю, що ми разом в цьому партнерстві зможемо поміняти світ і багато чого.

_____. Пан Маціяускас в нашій делегації. Коли я був в

Мінсільгоспі багато-багато вже років тому, за часів Прем'єра Кубілюса, був заступником міністра сільського господарства. Будь ласка, кілька слів.

МАЦІЯУСКАС А. Шановний пане Дмитре, шановні нардепи, я від імені литовських фермерів хотів би висловити щонайповнішу підтримку вам у вашому бажанні стати повноправним членом Європейського Союзу.

Ми розуміємо, що сільське господарство України потужне, багато ви зерна, сої, кукурудзи, молока, цукру, овочевої продукції виробляєте, і таким чином є сильними конкурентами і наших литовських, і інших європейських виробників. Але ми розуміємо при цьому, що без України ми не спроможні створити сталу Європу і стає сільське господарство в Європейському Союзі. Тож ми обстоюємо те, що процедура приєднання України до Європейського Союзу має бути щонайшвидшою.

Я дуже радий, що останні дні лютого, тобто за кілька днів після початку війни, наша парасолькова організація, що представляє усіх сільгоспвиробників Європи, запросила шість найбільших організацій українських, з запрошенням стати асоційованими членами цієї організації ..... І зараз ми сидимо за одним столом, ведучи мову про наші спільні проблеми Європи, проблеми сільського господарства Європи. Бо, як я казав вже, без України, сталого сільськогосподарського виробництва у світі просто уявити собі неможливо. Дякую.

_____. Аурімас Антанайтіс, Міністерство економіки, прошу.

АНТАНАЙТІС А. Дякую, пане голову.

Так само дозвольте мені подякувати вам за можливість взяти участь у цій зустрічі в такі складні часи. Ми маємо дати раду і війні, і економіці. І без співпраці, без сильних партнерів не можна думати про перемогу у війні.

Я говорю як представник Міністерства економіки, але не можу не

згадати про, так би мовити, військову складову.

Сьогодні я збираюся дуже уважно слухати всі думки про нашу співпрацю, що, я сподіваюсь, ростиме між нашими країнами. Ми чули вже про такі напрями. Я сподіваюся, що народяться внаслідок нашої співпраці нові проекти. Це буде, мабуть, першим кроком до розширення такої співпраці в модерні часи.

Дякую.

РИМКЯВИЧЮС А. Дякую, пане голово. Так, дякую. Мене звать Айдас Римкявичюс, я з Міністерства зв'язку, радник міністра Скуодіса. І, до речі, він шле вам найтепліші побажання. Два тижні тому він зустрічався з паном Кубраковим. Вони обговорили там низку найважливіших запитань.

Так, ми готові надати необхідну допомогу вам. Деякі вже були заходи вжиті. Наприклад, тепер уже українським перевізникам не треба спеціальних дозволів для перевезення в Україні. Ми готові допомагати вам у транспортуванні продуктів з НЗП Мажейкяйська. Ми так само готові запропонувати вам послуги нашої інфраструктури, портів на Балтійському морі, 24 мільйон тонн експортний потенціал, українське зерно і інші стратегічно важливі товари і продукти. Ті маршрути, які зараз ми опрацьовуємо, мають певні вузькі місця, так би мовити, нам треба їх зняти, для того щоб прискорити швидкість транспортування, подвоївши обсяги, якщо так сказати.

Ми вважаємо, варто було б створити спеціальні гуманітарні коридори чи прискорені процедури на українсько-польському кордоні, спеціалізовані контрольно-пропускні пункти для перетину кордону вантажами з дуже важливими продуктами. Це те, що моє міністерство зараз опрацьовує.

Дякую.

_____. І наш голова об'єднання будівельних компаній, будь ласка, вам слово.

ГЕДВІЛАС Д. Дякую, пане голово. Насамперед дозвольте передати вам найкращі побажання від нашої індустріальної конфедерації, членів, і від литовських підрядників-ленів. Ви знаєте, будівельники після початку війни не кажуть доброго ранку, а кажуть: "Слава Україні! Героям Слава!" Тож я вважаю для себе за честь бути сьогодні тут з вами, послухати про проблеми, які, на вашу, думку існують, можливо, висловити якісь пропозиції. Але я так чи інакше вірю в те, що Україна зможе відбудувати свої міста і співпраця між нашими двома країнами, між будівельниками Литви і України розвиватиметься. У мене є певні пропозиції, які я, мабуть, оголошу. Сподіваюсь, що ми зуміємо виробити найефективніші рішення для відбудови ваших міст.

_____ . Ми не закінчили, ще Вітіс Лембутіс наступним виступатиме. Будь ласка.

ЛЕМБУТІС В. Красно дякую! Справді радий бути тут і представляти литовський бізнес. Ми завжди пам'ятаємо про дві речі: по-перше, литовський бізнес підтримував, підтримує і підтримуватиме український бізнес, і в майбутньому; і друга думка – це нам не можна втрачати часу, налагоджуючи наше співробітництво, час повернутися до справжнього бізнесу, не до пожертв якихось. Я думаю, що дві країни, Литва і Україна, багато мають спільного і здатні одна одній допомогти. Концентруємося на відповідних бізнес-секторах і зміцнюємо співробітництво в них.

Ще раз хотів би вам подякувати і нагадати Черчилля, який під час попередньої війни говорив: "Ніколи, ніколи, ніколи не здавайтесь!" Це та думка, яка, мабуть, має додаткову вагу і значення і для вас, і для нас сьогодні.

Дякую.

_____ . Айварас Караліус, найбільший інвестор литовський тут.

КАРАЛІУС А. Дякую, пане співголово. Я радий бути сьогодні з вами. Я керую компанією, яка працює в Україні, Sandora, ви знаєте, Novus Group, Stolitsa (це будівельна компанія). Ми так само керуємо роботою ТРЦ Retroville і терміналу в Миколаєві. І попри те, що війна так почалася несподівано, ми продовжуємо працювати. Українці приходили на роботу для того, щоб і готувати їжу, для того щоб українці могли її купувати. Так, час був дуже складний, всі ланцюги постачання були порушені, ми намагалися їх відновити, покращити маршрути з Польщі і Литви.

Так, були проблеми і певні незручності юридичного характеру, але ми були завжди відверті, з паном Тарасом Качкою спілкувалися, повідомляли про проблеми, отримували відповідь дуже швидко, усувалися ці перешкоди. Зараз всі маршрути і ланцюжки відновлено, і, як бачите, постачання харчових продуктів в Києві налагодилося.

Ми відкриваємо деякі точки, які були в дні активного наступу на Київ зачинені, і ми відбудовуємо деякі пошкодження. Ми готові докласти ще більше зусиль до відбудови України після закінчення війни. У нас є ресурси, є кадри, є досвід, і я думаю, що у нас видасться нагода для того, щоб ми, вивчивши науку минулого, змогли б активно взятися до роботи, коли ситуація дозволить це робити.

Ще раз вам дуже дякую, і сподіваюсь, що наша співпраця буде ще тіснішою і якомога більш ефективною.

_____ . Дякую.

У нас є добра новина з Литви. Є у нас різні телевізійні канали в Литві. Є вільне так зване телебачення, також завдяки йому було зібрано кошти у литовців на закупівлю байрактара, за два дні 5 мільйонів, зараз вже більше. Бачите, люди хочуть, хочуть допомогти Україні. Це так би мовити, війна в

Україні – це війна за свободу в усьому світі, отож допомога - це допомога від Європи, якщо так можна сказати.

Наш заступник міністра зараз полетів до Туреччини для того, щоб домовитись про постачання. Справді, чудова новина, я українською, англійською... Справді, війна показала не лише, хто наші вороги, але хто наші найліпші друзі. І ось такий приклад, слухайте, хіба ж це не знак справжньої дружби і солідарності? Дякую.

Я взяв на карб те, що ви називаєте всіх членів свого комітету командою, так само і в Україні зараз у нас, здається, зникли політичні роздільні лінії, ми всі працюємо як один. Тож, якщо дозволите, нехай моя команда висловиться.

_____ . Це жарт, те, що ми в одній партії. Я страшенно рада вас бачити тут. Дякую за те, що приїхали. Страшенно важливо, що перше таке спільне засідання комітетів відбувається саме за участі Комітету литовського Сейму з економічного розвитку. Бо це дає нам чудову нагоду подякувати за ту підтримку, яку литовський народ надає нам. І те, що Литва була першою, хто прийшла нам на допомогу і залишається чи не найактивнішим учасником процесу боротьби за мир і безпеку.

Ми справді дуже вдячні за те, як активно Литва допомогла Європейському Союзу розробити і ввести в дію санкції проти Росії. І я щаслива, що литовський президент і публічно, і менш формально бився за запровадження шостого пакету. Справді, Дмитро був правий, коли казав, ми чудово знаємо, хто наші справжні друзі, і ми тому страшенно вам за це вдячні.

Так, є кілька пекучих питань, які ми піднімаємо, щоразу зустрічаючись з нашими європейськими партнерами. І я сьогодні б їх хотіла теж підняти.

Так, ви знаєте, що ми подали заявку на отримання статусу кандидата Європейського Союзу. Є кілька країн, які виступають проти. Австрія і Греція, скажімо, які кажуть треба віддати перевагу Західним Балканам. Кіпр

вагається, надавати нам підтримку чи ні. Тож ми були вдячні тим, хто за це питання стояв горою, пояснюючи, чому Україна таки заслужила цього статусу і чому треба допомогти їй отримати статус кандидата, ну, не знаю, в червні, чи влітку, як багато, хто з наших високих очільників держави заявляє.

Також питання харчової безпеки. Тут є кілька питань. Передусім це заблоковане зерно в Україні. Кілька з вас уже зазначали цю проблему. І я погоджуюся з тим, що нам треба виробити рішення щодо того, як розблокувати цей експорт. Ми говоримо про два можливі шляхи розблокування. Це буде через можливий НАТО чи ООН конвоєм. Я думаю, чесно кажучи, на цьому етапі це неможливий варіант. Але ми постараємося наполягати далі, для того щоб комерційні кораблі могли виконувати цей експорт.

І друге. Можливо, це не ваша сфера досвідченості, я би хотіла знову-таки наголосити на оцьому важкому озброєнні, які би могли зробити все те, що треба для того, щоби Росія перестала блокувати і могла би все-таки піти на те, що ми могли б вивезти зерно.

Я думаю, що оцей другий варіант більш можливий, бо ось це надання важкого озброєння трошечки затримується, але нам треба це прискорити.

А тепер, якщо ми говоримо про зерно й експорт зерна з України, ви знаєте, що Україна наразі зараз має доволі велику проблему з пальним, якщо йдеться про бензин та дизель, який використовується для посівної кампанії. Ви знаєте, що зараз в Україні посівна кампанія, яка вже триває. І Україна дуже залежала перед війною від пального від Росії та Білорусі. Вона імпортувала багато такого пального.

Зараз відбуваються зміни на комерційному ринку пального. У нас велетенський дефіцит пального, і велика кількість сільськогосподарських виробників просто не можуть посадити, посіяти своє зерно. І це означає, що, можливо, наступного сезону у нас не буде 20 мільйонів на експорт, у нас буде дещо менше. І це матиме велетенський вплив на світ і на продовольчу безпеку світу.

У цьому контексті я хочу наголосити і звернути вашу увагу до цього. Ми як країна, ми просимо не лише забезпечити комерційне транспортування зерна, а також просимо надати пальне, яке буде ввозитись в Україну комерційним шляхом або як гуманітарна допомога. Якби ваш уряд розглянув це питання, ми були б дуже вдячні.

І останнє питання - експорт. Експорт – це пальне української економіки. І я до війни спеціалізувалася на підготовці тих законопроектів, які треба підписати з Європейським Союзом. Ми готові були підписати певні законопроекти, а зараз ми готові поновити ці перемовини для того, щоб підписати певні законопроекти для того, щоб ліквідувати всі технічні бар'єри у торгівлі між нашими країнами, а також у торгівлі індустріальними або промисловими товарами, які ми можемо запропонувати Європейському Союзу.

Я сподіваюсь, що наше з вами співробітництво в цій сфері також буде дуже корисним і дуже помічним.

КУБІВ С.І. Слава Литві! Шановний пане посол, шановний пане Казис, пане Дмитре і пане Тарасе, шановні колеги! В знаєте, те, що ми сьогодні зібралися, я би подякував і нашому голові, і вашому голові, історичним відносинам, пану послу. Я би особливо ще подякував Ігорю Гузю, який за історію нашого формування групи дружби між країнами не в одному і не в двох, а вже в багатьох скликаннях, робить підтвердження європейського вектору, європейської інтеграції.

Ви знаєте, історичний аспект української державності і Литви базується не на 10, не на 20, не на 30, не на 100, не на 200, не на 300, а ми маємо тисячолітню історію наших відносин. І ті цінності, які перенесені між нашими народами, фундаментально вплинули на ті рішення і ті відношення людського характеру, правди, гідності, підтримки національних інтересів один одного. І це дало той результат, що ми сьогодні разом.

Другий блок є відношення між нашими країнами, коли Україна

відновила свою державність, і цей період базувався на випробуваннях, формування нових правил гри у законодавчій галузі, де ми повинні якраз відкласти певні амбіції, а формувати єдиний простір, який захищає цінності, свободи, гарантії і державності, і рахуватися все-таки з кожною людиною.

Наступний аспект, який є дуже важливий, я хотів би сьогодні сказати, це період війни. Війна змінила не тільки відношення ментального характеру, ціннісного характеру, вона змінила фактично світ, змінила підходи до життя, до економіки, до буденності і до черговості тієї чи іншої, яка є на сьогоднішній день.

Я би подякував Литовській Республіці, яка послідовно виступає за посилення і санкційного списку в міжнародних організаціях, подяку особливу пану послу, який щоденно працює в той непростий час у нас в Україні. І ця військова агресія - це не проти України, це проти демократії і проти світового порядку, встановленого на земній кулі, ми повинні це розуміти, і на перспективу.

Ви завжди підтримували нас і підтримуєте у розробці, схваленій у застосуванні Радою Європи всіх пакетів санкцій, механізмів тарифного і нетарифного регулювання. Ми говоримо і про ембарго, ми говоримо про регулювання, ми говоримо про ті документи, які напрацьовані з 2003 року між комісіями України і Литви. Їх потрібно підняти, бо вони не мають закінчення, а ми повинні удосконалювати, виходячи з того чи іншого часу.

Коли ми говоримо про преференційний режим торгівлі, то ми говоримо про Світову організацію торгівлі, ми говоримо про стандарти і ми говоримо про можливості не тільки центральних відносин органів влади, а треба використати принципи децентралізації і регіонального принципу співпраці на сьогоднішній день центральної України, Західної України, Польщі, вашої країни, в цілому країн Балтики. І це дозволить абсолютно змінити погляд, який ми сьогодні робимо.

Цей меморандум як основний документ - це дуже потрібний документ Комітету Верховної Ради з питань економічного розвитку і Комітету

економіки Сейму Литовської Республіки. Він потрібний для того, щоб ми визначили місію і візію і заклали ті підвалини конкретної співпраці в галузях малого, середнього бізнесу, військового напрямку роботи, медицини, іншого. І це дасть на сьогоднішній день виклик формувати законодавчу базу, яка стане стандартом, спільним знаменником для України, коли ми будемо входити в Європейський Союз.

Я сьогодні хочу також подякувати вам за те, що ця військова допомога, яку надала ваша країна, зробила не тільки допомогу в ракетах, в консультаціях, в правильних підходах до сьогоднішньої... коли ми маємо ....., це більше, рахуйте, 100 мільйонів, це не є мала сума на сьогоднішній день і дуже важлива в потрібний час. Це заклало питання співпраці інтелектуальної інтегральної складової тих великих промислових підприємств, які ми мали на сході і в центрі України, коли ми говоримо про "Нептун", коли ми говоримо про "Вільху", про "Вільху-М", коли ми говоримо про інші законодавчі позиції, які ми повинні врегулювати. Я думаю, що саме якраз і протитанкова зброя, і мінометна зброя, яка забувалася на тих принципах, вона дала аспект великої інтегральної складової для роботи законодавчого рівня, коли ми говоримо про стандарти НАТО, які закладають ті підвалини і той досвід, який є у Литві. І Литва є сьогодні та країна, яка стає флагманом для України, про що говорила пані Роксолана, з точки зору і довоєнного періоду, і зараз, коли ми говоримо про інтегральну складову України у Європейському Союзі.

Наступний аспект, який важливий, - це питання медичної допомоги, особливо військовий склад, який ми отримали від вас. Це теж дійсно хочу вам подякувати. Ви також та країна, яка говорить про те, що вона готова перша закрити повітряний простір для літаків, наприклад, Росії. Це теж такий виклик, який потрібно робити.

Ми говорили також про аспект газової складової, де відмовитися від російського газу, і це є дуже важливо на сьогоднішній день.

Ви знаєте, я почав питання співробітництва у промисловості. Ми не повинні Україну тільки розглядати як аграрну країну, а це країна, яка має і

велику складову, коли ми говоримо про питання співробітництва на сьогоднішній день в питаннях ІТ-технологій, коли ми говоримо про позиції, дослідження, використання космічного простору, наш комітет розглядав дану складову, навіть виїзне засідання ми мали у Дніпрі, у Запоріжжі. Ми говоримо про політичний рівень забезпечення інтересів саме в аспекті стандартів Європейського Союзу, де ви є учасниками. І коли ми говоримо про промисловий безвіз, коли ми говоримо стандарти якості, коли ми говоримо стандарти просування нашої продукції, це аспект спільної роботи наших комітетів дозволить зробити.

Сьогодні піднімали питання ваші колеги, колеги наші з Литви про питання інфраструктури і транспорту. Я не знаю, чи, пане Тарасе, залишилося: колись комісію міжурядову між Україною і Литвою очолював у нас міністр інфраструктури і транспорту. Якщо це залишилося, це є великий шанс поєднати і магістралі з Польщею, і глибоко подивитися на цей розвиток залізничних перевезень. Тому що міжнародні залізничні транспортні перевезення – це альтернатива морським, де є великий ризик, коли ми говоримо про зерно, міндобриво, промислову продукцію, паливно-мастильні. Ці питання ми дійсно повинні на сьогоднішній день піднімати.

Ми говоримо також і говорили на рівні останніх фактично 15 років - міжнародний транспортний коридор в Чорне і Балтійське моря. Я думаю, що та програма – це більш урядова, але вона залишається в силі і вона повинна бути посилена законодавчим рівнем саме економічного блоку, про який ми говоримо.

Ми розуміємо сьогодні, що Україна вступає в період непростий підготовки до зими. І ми говоримо про газотранспортну проблематику, і ми говоримо про постачання газу. І той аспект, коли ми говоримо про місто Клайпеда, і цей коридор, який колись хотіли використати ще з поляками Гдиня–Гданськ–Броди через Одесу, ми говорили в той час і про позицію Клайпеди. Це теж питання актуальне, воно навіть частково пророблено на законодавчому рівні. І ми повинні його посилити, напевне, шановні пани

обоє голови, які є.

І відповідно питання телекомунікацій, яке є важливе для України, тому що Україна на сьогоднішній день проходить дуже важливий аспект світового випробування нових технологій.

Коли ми говоримо про співпрацю і зацікавленість у нашому ринку, то я б сказав, що поставка газу, використання польсько-литовського газопроводу – це на сьогоднішній день виклик, це апробування, це посилення законодавчої бази і це конкретний результат. Тут і можна під'єднати позиції і дії гарантій Національного банку і українського, фінансових установ Європейського банку реконструкції і розвитку, Європейського інвестиційного банку і відповідно з литовськими інтересами.

Коли ми говоримо, і сьогодні ви піднімали питання, про житлове будівництво, нову Україну, нові технології, вибачте, на сьогодні, це пріоритет для житла людей, для відновлення, і це нова програма, яка тягне за собою великий аспект праці.

І тут хочу погодитись також з пані Роксоланою в тому, що питання на сьогоднішній день паливно-мастильних блоку – це дизельного палива, бензини різних марок, - сьогодні це актуально під час війни, і воно потрібно і сьогодні, і вчора, і завтра. І ми повинні це питання говорити і піднімати, і працювати.

Разом з тим, я би подякував вам за те, що ви прийняли багато наших українських дітей, українських жінок, сімей і багато людей на лікування, тих героїв України, які воювали, віддавали своє життя на сході України. Вам уклін за те, що саме людяність і партнерство сусідів сьогодні і небоязнь, небоязнь... Знаєте, деколи великий ведмідь дуже має тоненькі лапки, от якраз затим принципом, я думаю, і закінчиться оця барлога того хижака. Тому що не можна йти проти віри, не можна йти проти людяності, не можна йти проти гідності, а можна тільки говорити, що цінність людини і цінність життя, і повага до всього християнського, до величного, вона є вічна. І цінності не мають початку і не мають закінчення.

Я думаю, що цей меморандум якраз покладе зусилля наших двох комітетів верховних рад і на інші засідання, скликання. Бо я згадую і план Маршалла, який ми і ваша країна протягували емоційно, інвестиційно, інтеграційно на базі європейського ринку, де представники вашої країни, єврокомісари і Європарламент підтримали Україну через можливості малого і середнього бізнесу, мікробізнесу, питання контрактів, питання торгівельного бізнесу. Це все тягнуло за собою ті чи інші системні перемоги.

Я думаю, нашому кораблю, який буде базуватися на принципах Меморандуму про співпрацю, підтримки групи дружби, яку Ігор Гузь сьогодні представляє, це буде довге, широке і велике плавання.

Дякую кожному із вас. Слава Литві! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Степан Іванович.

Я так і не зміг за там майже три роки зжитися з бюрократичними процесами, тому, вибачте, якщо я щось не так роблю з точки зору протоколу.

Хочу, справді, подякувати пану Ігорю, без якого ця зустріч би не відбулася. Пане Ігорю, дуже дякую.

Колеги, всі обов'язково скажуть. Єдине, у мене дуже велике прохання. Багато хочеться сказати, але ми тоді нікуди не встигнемо. А у нас ще така насичена достатньо програма, тому це тільки початок. Степан Іванович правий, я думаю, що ми ще і зробимо так само візит відповідний у Литву.

Будь ласка, Ярослав Іванович.

РУЩИШИН Я.І. Дуже дякую. Дякую. Ви знаєте, я не говорю литовською так гарно, як говорить наш литовський колега українською мовою.

Я хотів би подякувати вас за це розуміння, глибинне розуміння. Ви говорили, що тут ось є мер Каунаса... а, колишній мер Каунаса. Але у ваші особі я хотів би подякувати вам і ліцею у Каунасі за те, що наші колеги дуже добре працювали з вами, і дякуємо вам за піклування про наших дітей. І я

сподіваюсь, що в майбутньому ми будемо один одному допомагати.

Я хотів би сказати вам: нам потрібна ваша допомога не лише в економіці і в зброї, і ще в чомусь. Ми би хотіли, щоб ви допомагали нам із вашим досвідом, як приєднатися до ЄС. Ми вже зробили перші кроки в цьому напрямку, але нам треба знати, як це все робити правильно, для того щоб уникнути повторення деяких помилок. І я сподіваюсь, ви в цьому нам допоможете.

Ми хочемо привітати всіх з підписанням цього меморандуму. Сподіваємося, це дасть можливість гарної співпраці в майбутньому.

_____ . Містер Марчук, please.

МАРЧУК І.П. Для нас надзвичайно важливо, що ви вірите в нашу перемогу та допомагаєте нам у боротьбі з нашим спільним ворогом - Російською Федерацією. І дуже добре, що саме зараз проактивно ми з вами разом обговорюємо післявоєнне відродження нашої країни і вашу участь у цьому процесі відродження.

Я впевнений, що велика роль у процесі відродження буде належати мікромалому та середньому бізнесу, для якого ми намагаємося в нашій країні створити максимально сприятливі умови. Тому досвід Литви, як ви з цим справляєтесь у своїй країні, для нас надзвичайно важливий.

Я хотів би також звернути увагу, що ми маємо в рамках нашого співробітництва посилювати взаємозв'язки між українськими мікромалими та середніми бізнесменами та бізнесу з вашої країни і максимально сприяти тому, щоби ці зв'язки були максимально ефективними.

І ще, знаєте, я, користуючись нагодою, у вашій особі хочу подякувати Саулісу Грудзінскасу з Вільнюса. Це якраз мікромалий, малий підприємець, який допомагав нам з покупкою, з придбанням всюдиходів, пікапів для наших Збройних Сил України, які ми разом доставляли на фронт. Тому дуже дякую йому і вашій країні за цю підтримку. А йому – вітання від наших

воїнів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ігорю.

Пані Буймістер, будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А. Насправді, шановні друзі, немає слів, щоби висловити всю підтримку, яку ви надаєте нам, українцям: військовим, цивільним, жінкам, дітям. Та й ту підтримку, яка допомагає зміцнювати європейську солідарність, показувати усім, хто справді є ворог Європи. На жаль, не всі в Європі ще це збагнули.

Ми справді раді, що ви обстоюєте спільні наші принципи, засади. Мабуть, ви краще за інших європейців розумієте, який виклик кинуто тепер Україні.

Ми розуміємо, що прийшов переламний момент: або ж ми виграємо разом цю війну, або ж диктатура піде далі, не зупинившись при цьому на кордонах Європейського Союзу.

Тоталітарні режими завжди прагнуть загарбати нові і нові території. Отож, ми маємо зробити все, щоб зупинити терор в Україні. Аби виграти у цій війні, аби перемогти, нам треба зброя. Ми весь час про це говоримо. Україна вже показала, що ми маємо дух армії НАТО, тепер нам треба мати і озброєння таке ж.

Наші вояки швидко вчаться, вони можуть дуже швидко опанувати будь-яку натівську технологію. Наша армія – це не лише професійні військові, але і добровольці з різних областей: і з ІТ, і з інженерних спеціальностей. Тому їм легко навчитися використовувати сучасні засоби.

Проте перед нами постали і нові економічні проблеми, хоча проблеми – це завжди і нові можливості. Ось харчова безпека світу – це наше спільне завдання. На оперативному рівні ми... Якщо, правда, ворог не проявить доброї волі, ми не розуміємо, як ми можемо забезпечити гуманітарні

коридори. Мабуть, реалістично сподіватися на те, що з одеських портів вдасться таки налагодити експорт, аніж думати про те, що Білорусь, керівництво якої весь час намагається бряцати зброєю на наших кордонах, це зробить. Тобто є короткотермінові і довготермінові плани. Ніхто на російські обіцянки не може купитися, ми саме це вивчили. Отож треба працювати над перспективними довготерміновими рішеннями.

Я п'ять років тому, пригадую, почала вести переговори з поляками щодо маршруту Балтійське – Чорне море. І в Польщі тоді серйозно думали над будівництвом великого контейнерного терміналу в Кракові, який би забезпечував безпечне транспортування цим маршрутом, так би мовити, логістику на маршруті Балтійське море – Чорне море. Ми думали, що ми будемо нарощувати цей маршрут для того, щоб забезпечити транспортування і постачання харчових продуктів, і енергетичних ресурсів з Європи, оскільки ми вже влилися в європейський енергетичний ринок.

І ось я думаю, що ми могли б набагато більше з вами співпрацювати, зокрема, набуваючи завдяки вам знань про те, як працювати на європейському енергоринку. Ви пройшли цей шлях. Ми, так би мовити, лише цього року приєдналися, і нам ще багато треба зробити для того, щоб ми могли надійно забезпечувати європейську енергобезпеку.

І ще один аспект. Ми на горизонтальному рівні якимось вже співпрацюємо над розбудовою зв'язків між литовським і українським бізнесами, але є важливий аспект – це військове виробництво. І тут і технології, і побудова виробничої бази в Україні, що цілком логічно, бо війна не скоро закінчиться. Нам треба, наприклад, в Україні вміти налагодити виробництво боєприпасів, куль, патронів для того, щоб наші вояки не мусили рахувати кожен снаряд чи кулю, яку вони посилають в напрямку руських військ. Тож це логічно було б забезпечити постачання нашої армії. Іншими словами, це могло б стати частиною окремої дискусії, окремого, так би мовити, напрямку роботи.

А так ми страшенно вдячні вам за вашу допомогу, і ми готові робити

більше і там, де йдеться про НАТО, і про об'єднану Європу, бо без такої єдності ми не зможемо перемогти в цій війні, а ми переможемо.

_____ . *(Виступ англійською мовою)*

ЛІЧМАН Г.В. Шановні колеги, для нас завжди дуже емоційно зустрічати друзів України тут, у Києві, бо це мужній вчинок – приїхати в Україну зараз. Бо всі ми розуміємо, що російські ракети можуть прилетіти будь-кому і будь-куди. Тому дякуємо вам за сміливість сьогодні бути тут і з нами спілкуватися, і планувати майбутнє.

Щодо співробітництва наших держав багато вже сказали мої колеги. Я хочу додати ще таке.

На жаль, війна зруйнувала дуже багато постачальницьких ланцюжків і зробила неможливою роботу багатьох підприємств, які виробляли продукти харчування та товари повсякденного попиту. Тому Україна зараз має покривати цей попит імпортною продукцією. Тому ми маємо і сьогодні таку можливість для співпраці, бо Україна ще є і буде великим споживацьким ринком. Тому я маю надію, що ми будемо співпрацювати в цій сфері.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Лічман, дуже дякую.

Пан Мовчан, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Шановні колеги, насамперед вдячний за приїзд до України вам, це мужній крок, мужнє рішення. Я хотів би подякувати вам, вашому народові, керівництву вашої держави за підтримку, яку ви надаєте Україні у цей складний період нашої історії. Ми знаємо, що українці і литовці - брати, ми не просто партнери в економіці, в торговельних відносинах. Те, що литовці, Литва, її керівництво зробили за ці останні три місяці, справляє величезне враження на всіх нас.

Ми мали говорити про майбутнє, але, гадаю, ключовим для нас є теперішній час. Без розв'язання проблем теперішнього часу не матимемо майбутнього. А у Литви і України майбутнє спільне, а надто як говорити про торгівлю і економіку. Але сьогодні, сьогодні для нас ключовою є безпека в регіоні. Тож, перш ніж говорити про відновлення, відбудову України після руйнувань, бомбардувань, ми маємо говорити про те, як їх зупинити, як зупинити жорстоку путінську війну в Україні, як зупинити Лукашенка, що підтримує цю війну, як притягти їх до відповідальності за те, що вони коять нині в Україні. І саме з такої позиції ми маємо говорити про посилення санкцій проти Росії і Білорусі якомога більшою мірою для того, щоб прискорити закінчення цієї війни.

Так, ми маємо так само говорити про постачання в Україну більших обсягів важкого озброєння і шляхів підтримки України в процесі її наближення і приєднання до Європейського Союзу.

Ми маємо говорити і про інфраструктурні речі. Це наступний важливий крок. Без інфраструктури говорити про торгівлю і інвестиції важко. І саме тому ми маємо говорити про зерно, про паливо, про транспортування паливно-мастильних матеріалів у відповідну інфраструктуру.

Сподіваємося, що ми знайдемо спосіб, у який ми зуміємо посилити наші відносини, наші зв'язки і завершити цю війну перемогою якомога швидше.

Дуже вам дякую за підтримку.

_____ . Дякую, Олексію.

Пане Магомедов.

МАГОМЕДОВ М.С. Шановні колеги, дуже приємно вас бачити тут. І я б хотів подякувати від себе, від моїх колег за те, що ви приїхали до нас у цю тяжку годину, і ми дуже це цінуємо.

По-друге, я б хотів вибачитися за те, що друга частина мого виступу буде цією клятою кацапською мовою, але технічні терміни я ще не вивчив.

Вы знаете, если говорить об успешных странах, к которым мы точно хотим принадлежать, нет аграрных стран, которые входили бы в "большую десятку", в "большую двадцатку", "большую семерку". И, безусловно, мы должны развивать нашу аграрную часть отраслей. Но если у нас не будет промышленности, мы не можем говорить о том, что мы успешные.

Сейчас происходит следующее. Я сейчас буду говорить об металлургии, которая вместе с аграрным сектором давала серьезное наполнение нашего бюджета, наверное, одно из самых крупных. И на сегодняшний день та блокада, которая осуществляется Россией, она, с одной стороны, влияет очень серьезно на поставки зерна, с другой стороны, оставшиеся всего четыре классических меткомбината в Украине, они не могут экспортировать практически ничего из своей продукции. Потому то, что сейчас идет, движется крайне небольшими объемами. У нас из девяти комбинатов по сути в стране осталось четыре – это АрселорМиттал Кривой Рог, это ДМК, это ДМЗ и это "Запорожсталь". То есть от девяти заводов у нас осталось всего четыре. Работают они с загрузкой порядка 20-25 процентов.

То же самое касается ГОКов, которые сейчас, горно-обогатительные комбинаты, которые работают на 15-20 процентов своей мощности. Что это означает? Это означает, что все эти предприятия на сегодняшний день генерируют колоссальные убытки.

И если нам не удастся решить проблему деблокады наших портов, это означает, что через какой-то промежуток времени компании, насколько бы, скажем, они ни были большими, они умрут. И на сегодняшний день все предприятия работают ниже точки безубыточности. И если тот же Миттал еще в состоянии за счет своей международной составляющей обеспечить поддержание одного из заводов, то остальные заводы и комбинаты, они могут выдержать совершенно небольшой промежуток времени.

И здесь эти компании просят помощи в организации логистики через

ваши порты. Есть совершенно четкое понимание, через какие пункты перехода они могут двигаться, но узкое место – это перестановка. Есть два пути: это переставить вагоны и другое – пересыпать вагоны. Вот разница между перестановкой вагона и между тем, чтобы пересыпать, примерно в два раза отличается, то есть 10-12 долларов на тонне либо 22-24 доллара.

И на сегодняшний день возможности по перестановке вагонов, те, которые были раньше, скажем, много-много лет тому назад, они из-за не востребоваемости были, по сути, свернуты. И на сегодняшний день, наверное, то, что можно сделать быстро общими усилиями, я имею ввиду усилиями государства и бизнеса, это, скажем, восстановить возможности по перестановке вагонов.

Я думаю, что в этом вопросе мы можем говорить о том, чтобы и Укрзалізниця, и железные дороги Латвии занялись этим вопросом. И тогда это будет на самом деле очень большая поддержка как для зерновиков, так и для металлургов.

Со своей стороны, я думаю, мы как комитет должны посмотреть, что мы можем сделать для того, чтобы расширить эти узкие места, потому что в противном случае там разница в себестоимости перевалки, она не даст... ну, скажем, она не будет эффективна настолько, чтобы выжили металлурги и наши аграрии.

Поэтому мы бы хотели предложить там: а) свою помощь, б) активное участие в этом вопросе, - для того чтобы решить проблему, связанную с портами.

Спасибо большое.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибо, Муса.

Николай Леонидович.

СКОРИК М.Л. Шановні панове голови, шановні колеги, шановні учасники зустрічі! По-перше, я хотів би сказати про те, що для мене велика

честь сьогодні приймати участь у такій історичній події, як зустріч економічних комітетів Литви та України, тим більше в такий важкий для України час, загрозливий час. Литва завжди демонструвала підтримку нашої країні, і я вважаю, що сьогоднішній візит – зайве тому підтвердження, яскраве тому підтвердження. Ще раз хотів би подякувати за цей візит.

Ви знаєте, от пан голова сказав про рейс. Я згадав, для мене дійсно Литва – трошки особлива країна і Каунас особливе місто. Майже, мабуть, 43 роки тому я ще маленькою дитиною, це була моя така перша подорож за межі мого рідного міста Одеси літаком до Вільнюсу, потім до Каунаса. Я тоді ж побачив маленькою дитиною, наскільки все ж таки Литва уже в ті часи, це був 79-й рік минулого століття, була європейською країною.

От мої колеги, дійсно, досить детально сказали про ті сфери, в яких ми можемо бути корисні одне одному. В першу чергу це, звичайно, в даній ситуації, в якій опинилася Україна, це перемога нашої держави, це ті економічні сфери, і сьогодні говорилося і про питання продовольче, і питання паливне, і питання нашої промисловості, і питання відбудови нашої держави.

Я хотів би сказати, шановні панове голови, шановні колеги, що я як громадянин, як народний депутат, як представник південного міста Одеси готовий долучитися до всіх ініціатив, які будуть виходити зсередини... завдяки нашому меморандуму зсередини наших комітетів задля того, щоб дійсно Україна вистояла в цій ситуації, задля того, щоб ми дійсно заклали підвалини нашого подальшого поглибленого співробітництва наших країн.

Я готовий застосувати весь свій досвід і бізнесу, і роботи в органах місцевого самоврядування, в органах виконавчої влади для реалізації цих амбітних планів. Цих планів дуже багато, і мені б дуже хотілося, щоб той візит... я більше, на жаль, ніколи не був у Литві, щоб наступний візит уже був після перемоги України в рамках такого візиту-відповіді нашого комітету до Литви, і я б знову побачив ці місця, про які мені дуже приємно згадувати, які я пам'ятаю вже в далекі, дуже далекі часи.

Дякую ще раз за те, що підтримуєте нашу державу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже.

Пане Аліксійчук, будь ласка.

АЛІКСІЙЧУК О.В. Дякую моєму колезі Дмитру Наталусі, ... Казис Старкевічюс за сьогоднішню зустріч, Ігорю Гузю за організацію, допомогу в організації.

Я думаю, що всі у нас в Україні, хто цікавиться економікою, політикою, знають про прекрасні успіхи Литви в економічному рості, в рості її ВВП за останні 5 років. Ви одна з найбільш динамічно розвиваючихся економік Європейського Союзу.

Успіх економічного зростання Литви – це в тому числі і успіх хорошого, якісного менеджменту управління повітами та самоврядуваннями – муніципаліті, savivaldybes по-вашому, мені здається.

Тому якісне управління наявними ресурсами, які мають ваші території, громади, повіти – це надзвичайно важливо для нас: обмін досвідом між вашими містами і нашими громадами. В першу чергу, це дійсно досвід, тому що Україна має достатньо наявних ресурсів, аби бути не менш успішною країною, якою стали ви.

Тому нам важливо, зокрема і для нашого Комітету місцевого самоврядування і містобудування, знаходити міста-побратими, які можуть на своєму прикладі успіху показати, як можна допомогти нашим громадам, нашим областям досягати також гарного результату, позбуваючись бюрократичних перешкод, забуваючи про бюрократію, і якісно керувати.

Якщо говорити про мене, я є голова підкомітету з якості будівельних матеріалів. Це ринок, який цікавий і бізнесу Литви. І Литва і Євросоюз, а ви як частина Євросоюзу, цікаві нам знову ж таки з досвідом нашого експорту на ринки Європи, зокрема і об'єднання Регламенту 305, імплементації Регламенту 305 у нас в Україні, аби якість матеріалів відповідала

європейським стандартам, аби ті товари, будівельні матеріали і послуги, які приходять в Україну, було синхронізовано, не мали знову ж таки бюрократичних перешкод, аби тут, в Україні, бути і конкурентними без перепон і ми інтегрувалися в єдиний будівельний ринок Європейського Союзу.

Я думаю, що ми тут знайдемо теж багато точок дотику і будемо співпрацювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, пане Ігорю.

ГУЗЬ І.В. Доброго дня, колеги! Перш за все, я хочу подякувати Казису Старкевічюсу, тому що місяць назад він запросив взяти участь в комітеті по питаннях зерна. І я думаю, ну, треба запропонувати таку історію, якої не було, наскільки я розумію, в українському парламенті. У нас сотні міжнародних делегацій, але коли спільне засідання комітетів – це дуже символічно. І от як би дуже вдячний, що це вдалося зробити. Це дуже хороший приклад для багатьох інших парламентів, власне, наших союзників, я думаю, поляків і так далі. Це перше.

І взагалі литовці сміливі люди, тому що, пан посол не дасть збрехати, перші іноземці, які приїхали в Київ під час повномасштабної війни, - це була делегація на чолі з Паулюсом Саударгасом, Юстинасом Урбонавичюсом і Лаурінасом Кашюнасом. Так, підпільно їхали з кучею проблем, об'їжджали, але ви були першими іноземцями, які зустрілися тоді зі Стефанчуком, з Кличком і рядом інших наших українських діячів.

Друге. Зрозуміло, що озвучені дуже важливі питання. Наведу: зерно, порти, паливо. І буде практична робота, на жаль, не зможу далі приймати участь, маю їхати на Волинь. Але я переконаний, що Дмитро Наталуха - це дуже такий професійний і дуже активний наш депутат і голова комітету, який зможе це все не просто сьогодні провести, але дати поштовх надалі, і це буде

потреба.

Але я хочу до вас всіх, колеги, звернутися, до литовців, з однією тезою. От коли ми там спілкуємося, їхали, ми не так давно були в Миколаєві, в Одесі з колегами, в Дніпрі, зараз плануємо ще поїзду в Харків, Чернігів, Запоріжжя і на Донбас, там, де ми зможемо, наприклад Покровськ, можливо, надіюся, я завжди говорю про те, що місія, місія для литовців. Ви маленька країна, ясно, що нам треба допомога, ми просимо її, ми хочемо, і ви допомагаєте в різних моментах. Але місія литовців сьогодні, вона дуже велика в контексті не тільки інтересів України, а загалом і вашої нації. Тому що ви маєте і в багатьох з вас живе історія Великого князівства Литовського. Це те, що нас об'єднує, і це тема правильна, тому що Литва саме зараз може розгорнути свої крила, вона розгортає, в допомозі Україні і бути основним адвокатом України в Європейському Союзі. І це насправді для вашої країни можливість... Ясно, що нам треба, ми розуміємо, це ясно, але і вам, для вас це є можливість руху вперед з точки зору, власне, геополітичної перспективи Литовської держави, в Східній Європі зокрема.

Тому, повірте, ми цінуємо не тільки те, що ви сміливі. Ми цінуємо не тільки те, що ви першими кинулись допомагати зброєю, не боїтеся дуже багатьох таких жорстких моментів проти путінської Росії. Ми знаємо те, що ви будете допомагати економіці, щоб ми мали можливість рухатись вперед. Ми знаємо, що ви наші основні союзники в плані надання статусу на кандидата члена в Європейському Союзі. Але головне – місія. Місія Литви сьогодні в Східній Європі - це допомогти нам втримати фронт. І ви прекрасно знаєте, що рано чи пізно ми теж будемо в Європейському Союзі, і ми завжди підтримаємо вашу країну за будь-яких обставин. Невелику країну, я завжди це кажу, але країну горду, країну таку, знаєте, і націю, такий народ сильних людей, які не бояться. І ми завжди це будемо цінувати.

Тому, ще раз, дуже вдячний Казису в першу чергу, і Дмитру, який підтримав цю ініціативу, що ви сьогодні тут. І насправді, повірте, вся українська сторона тут присутня, члени комітету, запрошені. Ми передамо

всім нашим колегам, у нас дуже хороша група дружби - понад 50 депутатів, - що це дійсно такий крок з точки зору приїзду вашого комітету, який перший за часи незалежності, за 30 років нашої незалежності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Ігорю.

Колеги, і я хотів би, звісно, наостанок передати слово, не побоююсь цього слова, другу нашого персонально нашого комітету і партнеру нашого комітету в обличчі Міністерства економіки, тим людям, на чії плечі випала дуже не проста доля відповідати за економіку в часи війни, пану Тарасу Андрійовичу Качці, заступнику міністра.

Будь ласка.

КАЧКА Т.А. Дуже дякую. Колеги, у нас зараз перший раунд переговорів з Європейською комісією щодо скасування спеціальних дозволів переміщення. Це був дуже великий успіх. У нас є просто чудова співпраця на двосторонній основі і на багатосторонній основі.

Я хочу додати до того, що було сказано. Ви знаєте, якщо говорити, на вищому політичному рівні у нас багато чого відбувається, також і на технічному рівні. Я думаю, що ситуація з точки зору інфраструктури – це симетрична, як на мене, бо ваші порти потерпають від агресії з причини Білорусії, бо там була блокада. А наші порти заблоковані російськими військовими кораблями, і Білорусія приєдналася як союзник до Росії. Тому в наших інтересах забезпечити продовження торгівлі якомога краще не лише за нинішніх обставин, а і на майбутнє.

Зараз ми не бачимо альтернативи нашим морським портам, бо ми експортуємо 170 мільйонів тонн продукції з наших портів. А якщо ми добавимо імпорт, то це буде ще більше. То це зерно, метал і так далі ми експортуємо. І в майбутньому, навіть якщо наші морські порти будуть використовувати всю свою спроможність, нам однаково треба мати належну

інфраструктурну логістику з балтійськими портами, нею користуватися.

Ви знаєте, ми не можемо впливати на білоруську політичну ситуацію, тому дуже важливо мати ось таку інтероперабельність залізничних систем. У нас є уже унікальний досвід транзиту через Білорусь. Тому не так легко, нелегко перейти з Білорусі на польські рейки в прямому розумінні цього слова. Ми розуміємо всі вузькі місця на польському кордоні, польсько-литовському кордоні. Це для мене, власне кажучи, був сюрприз, бо я думав, що пропускна спроможність їхня набагато вища.

Зараз йдеться не лише про технічні речі. Зараз ми що бачимо? Ми бачимо створення нових ланцюгів постачання. Ми бачимо, що міняються маршрути, міняються організації. Бо зараз що відбувається? Реальна європейська інтеграція. І це ми бачимо в напрямку наших експорту, імпорту в Польщі, в Німеччині і так далі.

Я хочу сказати, що цей шок – це класний виклик для нас. І я дуже радий, що зараз у нас велика кількість обговорень триває. Зараз ми бачимо, що ніхто не хоче здаватися. Дуже-дуже мало бізнесів закривається.

Ми дуже цінуємо той факт, що наша банківська система діє, наші ланцюги постачання також діють. І, власне кажучи, наша енергетична система дуже-дуже велика, і ми маємо використовувати взагалі енергію всього нашого бізнесу для того, щоб подалі використовувати цей момент, для того щоб розвивати нашу європейську інтеграцію, щоб ми не просили Росію чи Білорусь дозволити експорт нашої продукції.

Я думаю, якщо ми зможемо ситуацію повернути на нашу користь, це буде дуже добре. Я повністю погоджуюся з тим, що кажуть наші колеги. Насправді порядок денний співпраці між Україною і Литвою дуже-дуже багатий.

І, власне кажучи, є ще одна тема – це відновлення. Бо ваше розуміння, що треба робити в бюджетних процесах для належного відновлення, ваш досвід є унікальним, а також ваше розуміння бюрократичної і політичної культури. Взагалі ваша бюрократична і політична культура в Литві

унікальна, і я сподіваюсь, що ви зможете поділитись з нами досвідом, як ви прямували до приєднання до Європейського Союзу. Це буде дуже-дуже корисно.

Я думаю, що ось це тріо: Литва, Польща і Україна - буде дуже-дуже корисним для подальшої діяльності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую, Тарасе.

Шановні учасники сьогоднішнього засідання, я думаю, що ми все обговорили, що було на порядку денному детально або загалом. Тобто ми обговорили активізацію торговельних відносин, відновлення українських міст, відновлення логістичних систем, відновлення ланцюжків постачання. Всі ці обговорення - це лише перший крок, це перший крок на шляху довгої дороги партнерства. І я дуже радий, що ми всі цей крок робимо разом.

Я думаю, що ми можемо розділити сфери співпраці в три групи. Перша – це військова співпраця, військова допомога. Це включає промислове виробництво військових товарів.

Друга група співпраці - це основні, дуже основні потреби українців, наприклад, інфраструктура, житлозабезпечення, енергозабезпечення. Тобто це ті базові речі, без яких українські громадяни не зможуть далі працювати і здійснювати бізнес-діяльність.

Третя група нашої співпраці - прямі іноземні інвестиції, активізація торгівлі і так далі.

Ось ці три групи питань щодо співпраці будуть у нашому центрі уваги.

І зараз я би хотів запропонувати розпочати історичний процес, до речі. Зараз давайте спільно проголосуємо щодо прийняття меморандуму, а далі повертаємося до наших парламентів і представляємо цей меморандум, який у відповідності до українського законодавства має бути ще проголосований урядом, а я не знаю, як там відбувається в Литві.

Ухвалити Меморандум про співпрацю між Комітетом з економічного розвитку Верховної Ради України і Комітетом з економіки Сейму Литовської

Республіки.

Прошу голосувати. Хто – за?

Вам тепер черга. Ми пропонуємо так само проголосувати, якщо ви підтримуєте такий меморандум.

Дякую. Дякую, друзі. Одноголосно і одноставно. Вітання, друже мій!

_____. Красно вам дякую за цю першу, але дуже важливу, цікаву зустріч. Завтра у нас відбудеться зустріч з бізнесами вашими, нашими, і ми говоритимемо про питання, що їх сьогодні піднімали наші друзі і колеги з парламентського комітету. Ми запрошуємо ваш комітет приїхати з візитом до Литви, приїхати в Литву і продовжити розмову про наші мрії.

Може, ви чули, ми припинили закупівлю газу і нафти з Росії, у нас термінал в Клайпеді, і ми відкрили транзит до Польщі. Я думаю, не буде великої проблеми, якщо цей газ і до України буде спрямовано.

Ми говорили про ситуацію у Фінляндії і Швеції. Так, Росія на цей крок сказала, що перекриє постачання газу, Польщі так само. Ми в одному, так би мовити, човні, тож маємо працювати над нашим залізничним сполученням. І будуємо гілку від нашого кордону з Польщею до Гельсінкі. За проектом у 2026 році планується завершення цього будівництва, але хтозна, може... Багато було песимістів, але після того, як війна розпочалася в Україні, вони потихеньку на реалістів перетворюються. Отож дякуємо і запрошуємо вас.

І ще невеличкі сувеніри. Пане голово, ось вам книга про історію розвалу...

КУБІВ С.І. ...Президента Кравчука і Президента Ющенка, воно формувалося 25 років, і ця книга вийшла. Це дуже серйозна книга теж, історична. А це книга "Українська державність". З 2005 року, 22 грудня, помічник В'ячеслава Чорновола, Лесь Танюк, Левко Лук'яненко і Михайло Горинь сформували структуру цієї книжки.

У 2018 році останнє інтерв'ю Левка Лук'яненка про цю книгу. Там

показана державність - 1 187 років і 1 500 років місту Києву. Там є історичні документи, є заключення вченої ради Запорізького університету, де підтверджені факти. Авторами цієї книги, тисячу сторінок її, показано 200 перемог України, і там, в цій книзі, є більше тисячі сторінок актів і фактів.

Я очолюю ще меморіал Василя Стуса, і безпосередньо від нашого комітету ми вирішили вам подарувати ці історичні книги. Дякую.

(Оплески)

СТАРКЕВІЧЮС К. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тепер ми виходимо з цієї зали, знімаємося на сходах.